

# KRYNICA

DWATYDNIOWAJA SIALANSKAJA HAZETA

Adres Redakcyi i Adm.: Wilnia, Zawalnaja 7.  
Redakcyja adčyniena ad 9 h. ran. da 7 h. wieč.

„Krynica“ kaštuje: na hod 6.000.000 m. p.  
Asobny numar kaštuje 200.000 m. p.

## DYK ŠTOŽ RABIĆ?

(Hl. „Krynica“ Nr. 8.)

### II.

Prošły raz my pastawili „Sialanski chaŭrus“ na paradku dnia. Ciapier pawinny abmiarkawać, što rabić z druhimi pryčynami abiadnieńnia našaj wioski: niedachwatam ziamli i błaŭhoj palitykaj uradu.

Hawaryć pra niedachwat ziamli ũ nas wyhladaje niejak śmiešna, bo-ž usiaki wiedaje, što ziamli ũ nas bolejš, čym pa druhich krajach Zachodniaj Eŭropy. Usia biada ũ tym, što jana nie ũ rukach narodu, a ũ rukach polskich panoŭ, jakija biez dalarau nie papuskajuć hetaj ziamli našamu sielaninu ani piazdi. Dyk štož rabić? Adkaz adzin: treba ichnuju ziamlu rasparcelawać, abo inakš kažućy, razdzialić pamiž sialan i heta budzie **druhi sposab** na našu biednaść.

Kab lepš zrazumieć, skolki pany majuć ziamli, a skolki sialanie, padam statystyčnyja ličby z 1912 hodu.

Tak u Hrodzienskaj hub. jość usiaho ziamli 3.278.000 dziesiacin. Z hetych troch z lišnim miljonau dziesiacin da sialan naležyła 1.517.000 dziesiacin, heta znaćyć, mienš čym pałowa, da panoŭ i kazny bolejš jak paŭtara miliona dziesiacin. U Wilenskaj hub. ũsiaho ziamli jość 3.177.772 dz. Da sialan naležyć 1.278.675 dz. U Mienskaj hub. ziamli jość 8.013.453 dz.; da sialan 1.945.998 dz. a rešta da panoŭ i kazny. Wot jakaja wialikaja raznica pamiž panami i sialanami. Hetaja raznica

jašče bolš pakažacca, kali my woźmiem pad uwahu, što sialan miljony, a panoŭ tolki sotni, abo tysiaćy.

Dyk čamuž heta tak? Skul takaja niesprawiadliwaść? Kažuć: što hetak Boh daŭ. A ja spytajusia ũ ich: a ci Boh dzialiŭ ziamlu? Ci Boh skazaŭ: wot tabie „panie“ tysiaća dziesiacin, a wot tabie „mużyk“ adna dziesiacina. Nie. Boh hetak nikoli nie kazaŭ i ziamli nie dzialiŭ. A kalib nawat i dzialiŭ, to napeŭna daŭby ũsim sprawiadliwa i pa roŭnaj čaści. Dyk čto padzialiŭ? Adkaz adzin: sami ludzi. Dyk kali sami ludzi padzialiŭ, to ludzi mohuć jaje i pieradzialić i hetym samym paprawić niesprawiadliwaść pieršaha padziełu, pry katorym dużyja zachapili šmat ziamli, a słabyja nadta mała. Druhimi sławami kažućy, Boh daŭ ziamlu dla usich ludziej i ũsiaki čaławiek maje da jaje roŭnaje prawa. Heta jasna susim.

Ciapier ja chacieŭby pastawić druhoje pytańnie: ci parcelawać panskuju ziamlu z wykupam, ci biaz wykupu? Heta znača, ci płacić panu za ziamlu, ci nie? Tut ja mušu skazać čwiorda i jasna: nie płacić ni hraša, **rasparcelawać biaz nijakaha wykupu**. Skažu nawat bolejš: što nie sialanie pawinny płacić panom za ziamlu, a pany sialanam, što hetak doŭha karystalisia ichniaju ziamloju, dy jašče haniali na panščynu. Bo jak my ũžo skazali, ziamla dana dla ũsich ludziej, panyž, majućy daŭniej siłu, zachapili jaje dla sabie i karystalisia jeju: dyk z hetaha wywad jasny, što **za narodnuju ziamlu pany pawinny zapłacić narodu**. Hetaje prawita pawina być žyćcowaj prahramaj kožnaha biełarusa.



Taki naš sialanski pahlad na ziamlu. Ale pahlad pahladam, ale jak jaje Źziać? Wiadoma, Źšto kali Ź PolŹŹy Źrad budzie panski, my sialanie biełarusy nie dastaniem i piadzi panskaj ziamli. Ciapier u PolŹŹy niama niwodna-je partyi, katoraja miełab jasnuju prahramu Ź ziamielnaj sprawi. Nawat takaje „Wyzwaleńnie“, katoraje zdajecca staić za ziamlu, i to-je nia choća dać ziamli našamu sielaninu, ale hałasuje Ź Sojmi za asadnikaŹ i za padmohu im. Znaćyć i pawodle „sialanskaje partyi, jakuju lićyć siabie „Wyzwaleńnie“ našamu sielaninu taksama nićoha, a taja ziamielka, katoruju naŹyja baćki i dziady paliwali swaim potam, idzieć u ruki polskich aficeraŹ, sałdat ci kalanistaŹ.

My widzimy, Źšto nawet u polskaj „lewicy“, niama partyi, katoraja ŹŹyra baraniłab prawoŹ našaha harotnaha i pakryŹdźanaha sielanina. Dyk jaki z hetaha wywad? Ad polskaha Sojmu, ad polskich partyjaŹ i ad polskaha Źradu nam spadziejacca palohki niama Źšto, my pawinny sami sabie zrabieć palohku, dabiwajućysia dla našaha kraju autonomii. Tahdy biełarusy razam z druhimi narodnaŹŹiami kraju supolna razwiaŹuć i ziamielnaje i druhija pytańni, katoryja ŹŹo daŹno stajać na paradku dnia — i tahdy sami saboju adpaduć usie pryćyny abiadnieńnia našaj wioski.

*M. Artaj.*

**AD. STANKIEWIĆ.**

## Biełarskaja mowa Ź Źkołach Biełarusi XVI i pać. XVII st.

(Praciah, hl. „Krynicu“ Nr 8.)

### II. Biełarskaja mowa Ź Źkołach protestanskich.

Na paćatku XVI st. Ź Niamieććynie pajawiłasia nowaja wiera — protestanskaja. Protestantami historyja nazwała ludziej, adarwaŹŹychsia ad jednaŹŹi sa Stalicaj Apostalskaj u Rymie i stwaryŹŹych swaju wieru, znaćna roŹnuju ad katalickaj. Hetaja protestanty dzialilisia na ewanhielikaŹ, kalwinaŹ i socyjanau. Hety protestantyzm, paŹla swajho paŹstańnia, chutka pajawiŹsia i Ź nas pradusim u postaci kalwinizmu i socyjanstwa. Prychilniki hetych wieraŹ, Źadajućy pawialićyć lik svoj i paŹyrycca da narodnych masaŹ, zakładali takŹa Źkoły. Da hetych Źkoł dziaćiej pasyłali pradusim wialikija pany, arystakraty. HetajaŹ wialikija pany, mahnaty pradusim i padtrymliwali protestanskija dumki. Jany zakładali swaje Źkoły, Ź jakich, Źadajućy paciahnuć da siabie biełarskija i litoŹskija masy, Źyroka karystalisia biełarskaj i li-

# PiŹma z Čechasławacćyny.

*Praha, Sakawik 1924 h.*

## Źwiata Biełarskaha Sokała.

16 sakawika 1924 h. ŹwiatkawaŹ PraŹski Biełarski Sokał 1-Źyja Źhodki swajho istnawańnia. Źwiatkawańnie adbyłasia Ź „Narodnym Domie“ na Vinohradach (adna z hałouńnych ćaŹŹin Wialikaj Prahi). UraćystaŹ paćalaŹsia adyhrańniem u 10 hadz. rana biełarskaha i čechasławackaha sakolskaha marŹu, a takŹa biełarskaha i českaha nacyjanalnych hymnaŹ. Za prezydyjalnym, Źwiataćna prybrany m stałom, zania- li miejsca: prezydyjum Biełarskaha Sokała, prezydent miejsca Vinohrady — prať. Dr. Weigner, praćstaŹniki miascowych biełarskich arhanizacyj, praćstaŹniki čechasławackaha sakolstwa.

Wialikaja sala Sakolskaja była zapoŹniena publi- kaj českaj i biełarskaj.

Starasta Biełarskaha Sokała J. Jermaćenka, prywitaŹŹy haŹciej, zrabieć padrobny dakład ab pajaŹleńni i dziejnaŹŹi Biełarskaha Sokała za minuly hod i Źadacach jahonych na buduććyniu, paŹla čaho nastu- pili prywitańni ad roŹnych arhanizacyjaŹ.

Z pramoŹ i listoŹ praćstaŹnikaŹ arhanizacyj českich widać bylo ichniaje Źsiestarouńniaje zrazumień- nie sućasnyc patreb i imknieńniaŹ narodu biełaru- skaha. I Ź hetym przynać treba Biełarskam u Sokału za jahonuju wialikuju zasłuhu, Źšto patra- piŹ za tak karotki ćas zacikawić i aznajomić českaje hramadzian- stwa z biełarskim pytańniem.

toŹskaj mowaj. Nowaja heta wiera Ź Biełarusi raŹwi- wałasia dawoli wiała. Jana bolŹ mieła paŹyreńnie sia- rod palakoŹ i litwinoŹ. Adnak pratestanty pakinuli pa sabie i Ź nas Źled swajej praŹwietnaj pracy.

1562 h. kalwinist Symon Budny wydał u NiaŹwieŹy biełarski katechizm, jaki nazywaŹsia: „Katichisis To jest nauka starodawnaja chryŹcijanskaja ot Źwieto- ho piŹma, dla prostych ludziej jazyka ruskaha, w pytańniach i otkaziech sobrana“. Symon Budny byŹ wiadomy kalwinski dziejać.

Nawahradskija kalwinisty 1615 h. takŹa asna- wali biełarskija Źkoły.

KniaŹ Chr. Radziwiłł u Źluckuju himnaziju u he- tym ćasie Źwodzieć praćmiot biełarskaj mowy.

NajbolŹ pracy paćaŹyŹ dzieła paŹyreńnia kalwi- nizmu Ź nas praz Źkoły wiadomy kniaŹ Mikałaj Ra- dziwiłł (Čorny). Jon zasnawał himnaziju Ź Źlucku i wućyliŹŹa Ź: Nawahradku, NieŹwieŹy, ZasłaŹi, OrŹy, Miensku, Swisłaćy, Źłłowi, Wiciebsku, Warnianach, Hlybokim, Smarhoniach.

U hetych Źkołach u Biełarusi, ahałam kaŹućy, mowa biełarskaja mieła miejsca; adnak treba widać, Źšto kalwinisty najbolŹ pracawali siarod polskich i społŹŹanych mahnataŹ, dyk bolŹ uwahi zwaroćwali na mowu polskuju, jak biełarskuju.



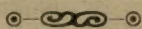
Z pramoŭ biełaruskich widać było radaść nad pamysna raźwijučajsia nowaj biełar. placoŭkaj u čužynie, jakaja niezabaŭki budzie pieraniesiena i na bačkaŭščynu i jakaja musić dakładna spoŭnić swoj pierad bačkaŭščynaj abawiazak.

Lik siabroŭ Biełaruskaha Sokału dachodzić da troch dziesiątkau.

Da ideolohii sakolstwa skazać možna šmat. Aficyjalna ličycca jano biezpartyjnym, apolitycznym, ale życio pakazwaje... bolš. Sprawa heta zrešta samoha sakolstwa, jak arhaniz. mižnarodnaj sławianskaj i biełaruskaj biezpasredna nie datyča.

Ale jość niešta ŭ hetym sokale, što biezpasredna datyča Biełaruś. Sučasnyja prawadyry biełaruskaha sakolstwa choćuć rachawać na pašyreńnie swaich dumak na bačkaŭščynie. Wotža tut i pawinny jany bolš čymsia dahetul zastanawicca nad asobnym charakteram biełaruskaj duży. Ab hetym treba aznačyć u statucie. Inakš biełaruskaje sakolstwa z sučasnym zapazyčanym čużym ustawam na rodnym hruncie biazumoŭna źwianie a moža i zamierci. Była-b heta škoda nie da darawańnia i čym chutčej uziacca za nacyjanalizacyju sakolskaj ideolohii, tym chutčej možna dasiahnuć naznačana je mety. Ad prawadyroŭ sučasna ha Biełaruskaha Sokału zależyć, ci jany patrapiać prawieści ŭ życio asnoŭny klič sakolstwa „tuźme se!“ (macujmosia!), jaki zaklikaje da hadawańnia i raźwawuńnia nia tolki cieła, ale i ducha. Hetaha žadać treba Biełaruskamu Sokału ŭ pieršyja ŭhodki jahonaha załażeńnia ad šcyraj duży.

A. KI—ič.



### III. Biełaruskaja mowa ŭ školach prawasłaŭnych.

Katalickija i kalwinskija školy na Biełarusi ŭ XVI i pač. XVII st., jak užo było skazana, raźwimalisia adny wyklučna siarod katalikoŭ, heta znača siarod katalikoŭ biełarusau i siarod prybyułych da nas palakoŭ, a druhija wyklučna siarod arystakrataŭ rožnaj narodnaści. Užo z hetaha jasna, što ŭ hetych školach biełaruskaja mowa brałasja pad uwahu nia mnoha. Aprača ŭspomnienych duža ahulnych dowadaŭ ŭżywalnaści biełaruskaj mowy, susim wyrazna ha ničo ha ŭ hetaj sprawie nia majem.

Susim inakš heta sprawa predstaŭlajecca sa školami na Biełarusi prawasłaŭnymi.

Prawasłaŭnyja školy pašyralisia siarod wyklučna biełarusau, jak siarod biełaruskich panoŭ, tak i siarod sialanskaha narodu.

Prawasłaŭnyja školy ŭ nas u uspomnieny čas, jak i školy katalickija, špiarša atkrywimalisia wyklučna pry cerkwach i manastyroch. Užo pačynajučy ad XIV st. u Smalensku, Połacku, Miensku, Słucku, Wilni, Zabłudawie i inš. byli prawasłaŭnyja školy.

U hetych školach wučyli čytać i pišać i malitwaŭ jak pa carkoŭna-sławiansku, tak i pa biełarusku.

Łukašewič, ab jakim my užo ŭspaminali, woś što ab hetym piša: „Pa manastyroch i pry bolšych cerkwach uschodnia ha abradu musili być školy heta-

## Z Sojmu.

**Praŭda wočy kolić.** Na adnym z apošnich prad Wialikadniem pasiedzańniaŭ Sojmu, pasoł Dembski (Witasowiec) ad imia ūsiej prawicy ūnios spiešnuju prapazycyju, ŭ jakoj hawaryłasja, što litoŭcy drenna adnosiacca da palakoŭ u Litwie i što takija pastupki litoŭcaŭ mohuć wyklikać wajnu. Biełarusy i Ukraincy byli prociŭ spiešnaści. Ad ich imia pasoł Taraškiewič skazaŭ takuju pramowu:

Wysoki Sojm! Uniesienaja prapazycyja maje zamier abwinawacić Litwu pierad Lihaj Narodaŭ u praśledawańni polskaj mienšaści ŭ Litwie i adnačasna, winawaciačy Litwu ŭ narušeńni miru na Uschodzie Eŭropy, zaklikaje Urad ŭżyć usie — moža nawat wajennyja — sposaby, kab źmianić istnujučaje pałażeńnie rečaŭ u adnosinach da Litwy...

My addzieleny ad Litwy kitajskim muram, i nia znajem dakładna, što tam dzieicca. Adnak, majem uraženie, što zakidy, jakija зробleny u siańniašnjaj prapazycyi prociŭ dziejnaści litoŭskaha ŭradu i hramadźanstwa, u koźnym wypadku šmat pawialičany. (Kryki pratestu).

Ale kali-b nawat pałowa hetych prastupleńniaŭ litoŭskaha ŭradu była stwierdžana, dyk z poŭnym abureńniem i pierakanańniem my padtrymali-b hetuju prapazycyju z tym tolki warunkam, **kali-b jana była padpisana praz ludziej i partyi, jakija ŭ sprawie**

ha abradu, bo blizu praz usio panawańnie Jahiellonaŭ u uradowych čynnaściach na Litwie panawała mowa ruskaja... (str. 349 l.) A što słowa „Litwa“ aznača je i Biełaruś, a słowa „ruski“ adnosna da našaha kraju aznača je biełaruski, ab hetym užo wiedajem.

Tut musimo prypomnić, što jak školy katalickija byli bytcam dwuch rodaŭ: kaścielnyja (parachwijałnyja) i jezuickija, tak i školy prawasłaŭnyja byli carkoŭnyja (manastyrskija) i brackija.

Škoły brackija roźnilisia ad carkoŭnych (parachwijałnych). Škoły hetyja zakładali pradusim ludzi świeckija. Meta ich — abarona prawasłaŭnaj wiery i swajej biełaruskaj narodnaści.

Pačatak brackich škol dasiahaje wieku XV, asabliwajež ich raźwićcio prypada je na w. XVI.

Najbolš wiadomyja brackija školy ŭ Połacku, Pinsku, Miensku, Wilni, Wiciebsku, Mahilowie i inš.

U školach prawasłaŭnych asabliwa ŭ brackich biełaruskaja mowa była šyroka ŭżywana.

Kab wykazać ŭżywalnaść biełaruskaj mowy ŭ hetych školach, špiarša musimo paklikacca na ahulny dowad, heta — na časy panawańnia biełaruskaj kultury ŭ litoŭska-biełaruskaj dziaŭżawie u XIV—XVI st. U hety čas u Biełarusi hramatnaść była duža pašyрана. Biełaruskaja mowa była ŭradawaja. Z hetaha času cełyja tysjačy astalisia drukawanych i pisanych



nacyjanalnych mienšaŭciaŭ tut, u siabie doma — ŭ Połšcy majuć čystyja ruki i dobryja zamiery. (Wopleski na łaŭkach nac. mienš. Hołas na prawicy: „Kamu jon tut robić zakid, što majuć niačystyja ruki? Prawakatar“. Kryki)...

Kali-b u hetaj prapazycyji zamiasta „Litwa“ paŭstaŭić „Połšča“, dyk my-b atrymali jaŭnuju prahramu dziejnaści padpisaŭšych hetuju prapazycyju partyjaŭ u adnosinach da nacyjanalnych mienšaŭciaŭ u Połšcy, a ŭ pieršuju čarhu ŭ adnosinach da mienšaŭciaŭ ukraińska, biełaruskaj i litoŭskaj.

Prahrama heta źmiaščajecca ŭ adnym słowie: „źnišćyć“, a ŭ najlepšym razie ŭ dwuch słowach: „nišćyć i palanizawać“. Zhodna z hetaj prahramaj pastupali i pastupajuć dasiulešnija ŭrady, jakija wyšejšuju partyjnuju formułu modyfikujuć na wiadomyja słowy carskaha ministra Stałypina: „snačala uspokojenijsie, a patom reformy“.

Wy robicie zakid Litwie, što nie adčyniaje nowych polskich szkołaŭ, a što zrabili wy z užo adčynienymi szkołami biełaruskimi, ukraińskimi i litoŭskimi? Robicie zakid Litwie, što ekanamična nišćyć polskuju mienšaść. A chto adbiraje ziamlu ad biełaruskaha i ŭkraińskaha sialanstwa, sadziačy na jaho ziemiach prybyšoŭ-asadnikaŭ! (Kryki. Hołas: Chto adbiraje?) Chto tamujsie i dušyć razwićcio ŭsich haspadarčych ukraińskich i biełaruskich instytucyjaŭ?

pa biełarusku dakumentaŭ. Adhetul ahulny dokaz: kali ludzi ŭmieli pisać pa biełarusku, dyk pawinny byli wučycca biełaruskaj mowy.

I sapraŭdy, bačam heta z knih, drukawanych u toj čas. Tak naprykład dr. Fr. Skaryna swoj „Psałtyr“ (1517 h.) praznačaŭ dla nawučańnia „hramacie dzieciem“. Ciapinski, pierałażyŭšy na biełaruskuju mowu Ewanheliuju, hawora, što zrabiŭ heta dzieła „nawučańnia prostych ludziej ruskaha jazyka“.

Adnosiny da brackich szkołaŭ jak prawasłaŭnaj duchoŭnaj ułady, tak i polskaj świeckaj susim wyrazna świedčać ab šyrokaj używalnaści ŭ brackich szkołach biełaruskaj mowy.

Tak u 1588 h. patryarch Jeremijaš, utwierdžajučy brackuju szkołu ŭ Wilni, nazwaŭ jaje szkołaj: „jazyka hrečeskaha, łacinskaha i ruskaha“.

1589 h. karol Zyhmunt III, pazwalajučy na brackuju szkołu ŭ Wilni, hawora ab mowach „ruskaj, hreckaj“ i inš.

Tojža karol takža dajeć u hetym časie dazwoł na drukawańnie biełaruskich kniżak.

Wiedajem takža, što ŭ szkołach brackich wykładali niekulki mowaŭ i što hetki byŭ paradak ich wykładańnia: sławianskaja, hrechaja, ruskaja (biełaruskaja).

Dajšoŭšyja z hetych časaŭ padručniki pisany

Zakidajecie Litwie, što stasuje da polskaj ludnaści palityku hwałtu i teroru — a ci-ż niazličanyja, masawyja, dzikija katawańni našaha narodu žjaŭlajucca azdobaj polskaha imia? (Kryki. Hołas: Dawoli hetaha! Bićcio ŭ piulpity). Wy žjaŭlajecie adkaznymi za hetyja hwałty i budziecie niaści za ich adkaznaść jašče na hetym świecie. (Kryki. Hałas: Panie Maršałak, hety čaławiek prysiahaŭ, a ciapier łamaje prysiahu. Bićcio ŭ piulpity).

Robicie zakid Litwie, što pad widam nieatrymańnia litoŭskaha abywatelstwa wykidaje z miežaŭ swajej dziaŭzawy hramadzian polskaj nacyjanalnaści. Kali zdaryŭsia hetki wypadak, dyk chiba tolki dzieła taho, što prykłady žjaŭlajucca zaražajučymi. (Niaŭpynyja kryki. Bićcio u piulpity). Bo ci-ż nia polski ŭrad daŭ pieršy prykład litoŭskamu ŭradu?

Abminaju tut trywajučyja dasiul wysialeńni zahranicu hramadzian niapolskaj nacyjanalnaści (Kryki. Hołas: Renehat! P. Głonbinski: Pan nia kaža ab špiešnaści, a tolki ab inšaj sprawie), jakim na padstawie Wersalskaha traktatu prysłuhoŭwaje polskaje abywatelstwa — ŭspomniu wiadomuju sprawu 33, kali wysłali 33 litwinoŭ i biełarusaŭ (Niaŭpynyja kryki, bićcio ŭ piulpity) i nichto ŭ hetaj sprawie nie pratestawaŭ, ani prawica, ani lewica.

Dyk u najhoršym wypadku litoŭski ŭrad jość tolki dobrym wučniem polskaha ŭradu.

pieraważna abo pa sławiansku, abo pa biełarusku, abo takža pa sławiansku i hrecku.

U prawasłaŭnych szkołach, praŭda, była pieraważna hrechaj i sławianskaj mowaŭ, jak u katalickich szkołach była pieraważna mowa łacinskaj i nat' polskaj, ale ŭ szkołach brackich užo wyrazna i mocna stać mowa biełaruskaja, jak pradmiot. Wučyli ŭ hetych szkołach našaj mowy praktyčna, hramatyki biełaruskaj mowy nia było.

Z hetaha ŭsiaho bačam, što ŭ szkołach prawasłaŭnych na Bielarusi używalnaść biełaruskaj mowy stajała kudy silniej i šyrej, jak u szkołach katalickich. Stałasja tak nia tolki dzieła taho, što biełaruskaja mowa była mowaj Sudu i Administracyji, bo hety dokaz tyčycca i łacinnikaŭ (biełarusaŭ katalikoŭ i palačkoŭ) choć slabiej, bo jany uchilalisia ad biełaruskasćci, išli za dumkaj uradawaj (centralnaj), zajmali tam pasady, dzie biełaruskaja mowa była niepatrebnaj (sud karonny), ale pradusim dzieła taho, kab zachawać swaju biełaruskuju narodnaść, jakaja pakrysie ŭ asobach asabliwa biełaruskich mahnataŭ znikała, dziakujučy polskim upływam, asabliwa paśla Lublinskaj Unii. Značeńnie mowy carkoŭna-sławianskaj užo ŭ hetym časie pamaleła duža, bo, razumiejecca, žywaja biełaruskaja mowa užo pašpieła susim raźwicca i stać samabytnaj. (Dalej budzie.)



Pierachodžu da sprawy pahrozy miru na Uschodzie Eüropy praz Litwu...

Zapytaju, ci polskaja palityka robić usio, kab zachawać hety mir? Sam ryżski traktat, razdzirajućy na častki narod biełaruski i ukraiński stašsia padwalinaj budowy, u jakoj siłaj rečaŭ nabirajecca wybuchowy materjał. A najwialikšym pastaŭščykom hetaha materjału žjaŭlajecca ślapaja šowinistyčnaja palityka denacyjanalizacyi i žniščeńnia taho, čaho žnišćyć nieha — žywych narodaŭ...

Pryncypowa padtrymliwajućy patrebu słušnaj i razumnaj abarony polskaj mienšaści ũ kožnaj dziarżawie, liču, što Polšča pawinna raspačać naprawu adnosinaŭ u siabie doma.

Dziela hetaha — na žal — Biełaruski i Ukrainski Kluby ũstrymajucca ad hałasawańnia. (Wopleski na lewicy; kryki na prawicy).

Kali pasoł Taraškiewič schodziŭ z trybuny, na jaho z łajankaj i krykami kinulisia polskija pasły z prawaha boku. Zaraz-ža ũ abaronu padašpieli biełaruskija i ukrainkija kalehi. Čuć nie dajšło da wostraj bitwy. Ale pasoł Dembski ũstrymaŭ endekaŭ i im biaz straty ũdałosia zrabić adstupieńnie.

**Biełarusy i budżet** (plan wydatkaŭ i prychodu dziarżawy). 7 krasawika Urad pradstawiŭ Sojmu da začwierdžańnia časowy budżet da 31 čerwienia siol. h. U hetaj sprawie ad imia Bieł. Klubu pasoł R a h u l a mieŭ takuju pramowu:

Nia sumlewajusia, što niezaležna ad pramowaŭ, jakija tut haworacca, ustawa budzie pryniata bolšaściu hałasoaŭ i hetkim čynam urad znoŭ atrymaje ũsie sredstwy, kab wiaści dasiulešniuju palityku — **palityku apalačwańnia i kalonizacyi, palityku haspadarčaha, kulturnaha i relihijnaha ũcisku biełaruskaha i ukrainskaha narodu** i naahuł nacyjanalnych mienšaściaŭ. Siońniašniaje hałasawańnie pakaža, čhto staic za intaresy biełaruskaha narodu, a čhto prociŭ ich. Dobra wiedaju, što biełaruski narod atrymaje za hetaja krywawyja hrošy, jakija z jaho buduć ściawawać, nie karyšć, ale **wajskowaje asadnictwa**, zamiesta ziamli — ũzmacawańnie hetaha asadnictwa. Atrymaje jašče **nahajki ad palicyi, katawańnie, špijonskija kuli** zamiesta pryznańnia hramadzkich prawoaŭ. (Hołas: Što heta znača, špijonskija kuli?) Zaraz wytłumaču. Wiedajem, što biełaruski narod budzie wazić drewa da starostwa, nawat na patreby wožnych starostwa i na adbudowu budynkaŭ na pahraničy, ale nia budzie mieć mahčymaści prywiazci droŭ dla siabie. Wiedajem dobra, što i dalej narod biełaruski budzie atrymoŭwać zamiesta materjału na adbudowu kwity i znoŭ hetyja kwity buduć adbirać ad jaho i **znoŭ budzie żyć u ziamlankach i budzie hnić i marnieć, jak hnije i marnieje ciapier.**

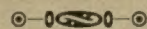
Wiedaiem, što zamiesta školaŭ i nawučańnia ũ rodnaj mowie znoŭ budzie prychodzić palicyjant sa štykom pad wakno sielanina i kazać: „Idzi, płaci 400.000 mk. što dnia za toje, što nia chočaš pasyłać syna da polskaj škoły“.

Ja mieŭ zamier skazać uradu i jahonaj sojmawaj bolšaćci šmat niapryjemnych rečaŭ, ale čas maju abmiežawany, dziela hetaha prymušany skaracić swaju mowu...

My damahajemsia spynieńnia katawańnia praz palicyju biełaruskaha narodu. Damahajemsia nieadkłađnaj rehistracyi inwalidaŭ, achwiarau hetaha teroru i wydaćy im dziaržaŭnych emeryturaŭ (pensijaŭ), bo dziarżawa niasie adkaznaść za hetkuju dziejnaść swaich uradoŭcaŭ. Damahajemsia, kab zmusić komisiju da daznańnia ab nadużyćciach administracyi na Uschodnich Kresach, kab raspačała pracu na miascach. Užo hod, jak wybrana hetaja komisija, a jana dasiul ni-dzie nia wyjaždžała. Ja kateharyčna pratestuju prociŭ taho, kab staršynia hetaj komisii, pasoł Tuhut braŭ lekcyi italjanskaha fašyzmu (endecyi) ad Musolini tady, kali naš narod topicca ũwa ũlasnaj krywi.

Ale na ũsio jość kaniec. Prydzie kaniec i ciarpliwaści biełaruskaha narodu. Z poŭnaj šwiadomaściu adkaznaść za ũsio hetaje składam na polskaje hramadzianstwa i polski urad.

Woš-ža, kali stasujecca palityčnaje prastupieńnie adnosna biełaruskaha narodu, dyk my nia možam uchwalać hetamu ũradu kredyty i budziem hałasawać prociŭ budżetu.



## Z Biełaruskaj wioski.

**Nowy Pahost,** Dzisnienskaha paw. Daŭno ja chacieŭ napisać u „Krynicy“ ab swajej staroncy, ale čakaŭ, kab čym dobrym padzialicca z čytačami „Krynicy“. Ale nie dačakaŭsia ničoha paciešnaha, dyk budu pisać ab tym, što jość.

Naša parachwija Pahoskaja naahuł biełaruskaja. Sialanie ũ nas ciomnyja, bo hazet čytajuć mała. „Krynicy“ atrymliwajem nikulki štuk. Knižak biełaruskich čytajuć mała. Škoły biełaruskaj nia majem, a dziaciej pasyłam u polskuju škołu, dzie niejaka słaba ich wučać.

Suświetnaja wajna papsuła ludziej zusim. Pierad wajnoj, pomniu, našy sialanie byli lepšyja. Maładyja sialanie parabilisia hultai: cely tydzień rabotu swaju robiać, jak na pryhonie, a jak pryjdzie niadziela, dyk mnohija cely dzień sabraŭšysia prawiaduć na pustoj mowie. A užo jak pryjdzie sierada, kirmaš, to kožny achwotna idzie, bo tam moža pryjdieccea wypić. U nas u Pahoście wodka chapaje; jość dźwie restauracyi, nu i u kožnaha żyda jość hetaj hary.

Praz hultajstwa i pjanstwa bywajuć niedostatki, a z hetaha swarki.



Ci nia lepiej było-b, kab našy sialanie pierastali wodku pić, a začali pilna pracawać kala swajej chudoby, stali-b lepšymi, wypisali-b „Krynicy“ i kniżku jakuju i pačytali-b u wolnym časie?!

Tolki takim paradkam mahlib paprawicca i zrabieć što dohraje na karyść swajho biełaruskaha narodu.

H. Kłakoŭski.

**Wojstama,** Świancianskaha paw. Naša hmina na pałowu zniščana wajnoj, dy tak zniščana, što jak heta pišacca ũ starých knihach „ni astałosia kamienia na kamieni“. I praŭda — ũ toj bok pad front nia było paru let tamu nijakaj budyniny, ũsio spalili, adstupajućy niemcy. Adstupali jany tahdy, kali zarwalisia za ruskimi sałdatami aŭ pad Maładečnu, tam trochi dastali pa baku i adstupili na ũzhorki, što ciahnucca ad Smarhoń na Martyški, Spiahlicu, Swinku aŭ da Wišnjewa i dalej jašče i tam umacawalisia. Chitry niemiec: sam sieŭ na ũzhorkach, a ruskaha ũpchnuŭ u bałota i prasiadzieŭ jon niebarak try hady ũ bałoci, časam pa kaleni ũ wadzie, abo ũ hrazi. Tolki ruski sałdat moh wyciarpieć takuju niadolu „dla cara i aciečestwa“, ale ũreści i toj nia wyciarpieŭ i zrabieŭ rewalucyju.

Dyk wot niemcy papalili ũ hetaj pałasie ruskaha frontu ũsie budynki, spalili samaje miastečka Wojstama i dzieła taho ũ nas ciapier takaja biada, što choć ty ũ świet idzi šukać lepšaj doli. A jak na licha jašče skarb polski ciśnieć, aŭ nam duchy zajmaje.

Uŭo ciapier wydumali płacić za „pakoi“. Kali ũ čaławieka chatka, abo ziamlanka nia pieraharodžana, heta budzie „jeden pokój“, a kali na niaščasie čaławiek pieraharadziŭ, to tahdy ũŭo „dwa pakoi“, abo „pokój z kuchnią“ i treba płacić za dwa „pakoi“. Wot tabie i „pakoi“! Nam nikoli i ũwa śnie nia śniłasia, što budziem żyć ũ „pakojach“, dy jašče płacić. Ale ũ Polšcy dawiałosia. Našaha biełarusa zrabili „panam“, pasadzili ũ „pakoi“ i płaci... A kali nia zapłaciš, to zahoniać tudy, kudy Makar cialat nia haniaŭ...

Heta adna biada, ale jość jašče i druhaja. Pryšli piapiery płacić „paŭarnyja“. I heta mus, bo iznoŭ kali nie zapłaciš hetaj niaščasnej „štrachoŭki pad prymusam“, to taksama budzie kiepska. I što tut rabić? Bo kab my widzieli jakuju karyść z hetaj štrachoŭki, to ũsiaki z wialikaj achwotaj paniosby pašledni miljon, kab zaštrachawać siabie ad niaščasćia. Ale jano saŭsim nia tak. Bo kali čaławiek zharyć, to pryšluć jakich 30 milj., a kali treba im płacić, to pryšluć „nakaz płatničy“ na jakiah 70 milj. ũ **adzin hod**. Wot tabie i wyjhryš! Dyk na što nam hetaki „interas“? U nas adzin paharely čaławiek saŭsim adkazaŭsia jechać u Świanciany pa hrošy, bo — nie apłacicca daroha!

I jakaja heta haława wydumała takuju štuku? U nas kaŭc, što heta pany wyhnanyja z Rasiei i Litwy sabralisia i nia majućy čaho rabić, załaŭyli niejka-je „Tawarystwa Ubezpieczeń Wzajemnych“ i dušać narod. U nas pa wioskach tałkujuc tak, što heta słowa „Ubezpieczeń Wzajemnych“ abaznačaje, što pany ũ hetym Tawarystwi sami siabie abiaspiačajuć, a nie narod i dzieła taho nichto z wiaskowych nia choča płacić hrošy.

Stary Dzied.



## Hutarki ab haspadarcy.

### Jak sieić i wyrablać lon.

(Hl. Nr 8 „Krynicy“).

#### II.

Prošly raz my hawaryli, na jakoj ziamli treba sieić lon, jak jaho sieić i jakoje siamieŭnie budzie najlepšaje — ciapier pahaworym ab tym, **jak i kali pałoć i rwać lon**.

**Pałoć** lon treba tahdy, kali trawa ũŭo dobra padraście, tak što možna jaje ũziać palcami i wyrwać z koraniem. Chadzić pa loni treba bosaju nahoju i stupać pad wieciar: tahdy z wietram lonu lahčej ustać i aprawicca.

Kali ũŭo listki zdołu pačynajuć ŭaŭcieć, a taksama i hałoŭki robiacca ŭoŭitymi, heta znak, što pryšla para **rwać lon**. Rwać treba ũ dzieŭ pahodny biez rasy i syraści i staracca, kab składać jaho roŭnieŭka, Pa niekatarych staronach zaraz-ŭa na poli adrezwajuć kasoju hałoŭki, pašla hałoŭki wiejuć, kab addzialić ad ich usiakuju brydu, i tahdy małociać, a lon wiaŭc ũ snapki. U nas naahuŭ inšym sposabam heta robiac. Parwaŭsy lon, wiaŭc jaho u snapki i sušać abo na poli, abo pad strachoj. Kali ũŭo lon wysachnie, tahdy baby jaho „małociać“ pranikami, abo jakimi kijami. Pašla ũŭo wiaŭc ũ kuli i wiaŭc słać.

Tut treba zamiecić, što niedašpiely lon dajec lepšaje wałakno, a pierašpiely dajec lepšaje ziernie. Sušyc lonu nia možna razasłaŭsy na ziamli, bo ad rasy wałakno i siamieŭnie psujecca, a najlepš pawiešać jaho, pawiazanaha ũ snapki, na ŭerdkach. Snapki nie pawinny być wialikimi, bo wialikija liśnie trymajuc syraść.

U nas najbołš lon ścielać, ale ũsiaki wiedaje, što jaho možna i maćyć.

#### Dyk jak jaho maćyć?

Kali ũŭo lon abmałočany i pawiazanany ũ snapki (da maćeŭnia lon pawinien być pawiazanany ũ snapki da 6 calaŭ u taŭščyniu), treba wybrać miejsca, dzie jaho maćyć. Hetaje mtejsca nia moŭa być blizka chławoŭ abo chaty, bo taja wada, dzie maćyusia lon, nadta škodzić i ŭywioli i ludziam. Tak sama nia moŭa być raka abo woziera, bo ad lonu dochnie ryba, ale najlepš budzie jakaja sadŭatka, ũ katoraj niama irŭy. Pad lon treba padaślać biarozawaha halla i na im ũŭo kłaści lon, dy tak, kab wierchnija kancy išli ũ siaredzinu, a kareŭni znadworku. Wiarški snapkoŭ treba, kab zachadzili adzin na druhi—tahdy jany lepš trymajucca i ni razpaŭzajucca. Kali ũŭo lon ŭłożany, treba jaho prycisnuć kamieŭniami abo karčami (tolki ni alchowymi abo dubowymi, bo jany farbujuć).

Kali wada nie chałodnaja, to ũŭo pa čatyroch dniach možna prabawać lon. A probujecca woš jak. Wyciahwajecca niekalki bylinak z wady i abkrucwajecca nawakoł palca: kali bylinka łomicca i wałakno adstaje — heta znak, što lon ũŭo wymak, a kali nie adstaje, to treba pakinuć jaho bolejš moknuć. Chałodnaj pahodaj i u chałodnaj wadzie lon časam moknieć da 7-9 dzion, aleŭ ŭaŭsiody lepš jak lon nie damoknie, čym pieramoknie.



Wyniaüşy z wady, lon **treba jašče pastać** roŭnienka i cienka pa ziamli, kab jon wyležaüşia. A **kali jaho padnimać**, možna paznać tolki pa probi. Treba uziac horstačku lonu i pacierci jaho ŭ rukach: kali kastro lohka adstaje ad wałakna — heta znak, što lon wyležaüşia i tahdy jaho padnimajuć, stawiać kala płotu abo źerdziaŭ, kab jon wysach.

Maćyć lon treba wiedać jak. Bo heta nia łapać što ŭziaŭ, ukinuŭ ŭ wadu i niachaj moknieć. Nie, tut treba dobra dahledzić, bo lon pieramočany abo prależały daje wałakno słaboje, niamocnaje; a nie damočany, abo nie dależały trudna zmiać i šmat jaho idzie ŭ hłum s kastroju.

Dobryja haspadyni pastaüşy lon što dwa abo try dni waročajuć jaho na druhi bok i pilnujucca, kab pry mokraj pahodzi lažaŭ nia bolejš 8 dzion, a pry suchoj nia bolejš 12 dzion.

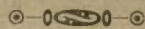
Dahetul my hawaryli, jak maćyć lon, ale nia ŭsiudy jość wada i nia ŭsiudy mohuć maćyć, a najbolejš adrazu ścielać na poli, abo na sienažaciach.

#### Dyk jak i dzie jaho słać?

Ścielać najbolejš pa nizkich i syrych miascach. Taksama jak i močany treba jaho waročać na druhi bok, paśla prasuŭć na wietry. Taki lon lepšy za močany, bo daje miahčejšaje wałakno i možna jaho lepš spraści. Kali para jaho zbirać, paznajuć tak sama jak i močany: horstačku lonu truć ŭ rukach. Kali kastro adstaje — znaćyć lon hatoŭ. Naahu! treba wiedać, što pry ciopłaj i mokraj pahodzi lon pawinien lažać 3-4 tydni, a pry suchoj i chałodnaj da 6-7 tydniaŭ.

Haspadar.

(Dalej budzie).



## SA ŚWIETU.

**Witos „dobra“ radzić.** Adzin **Polšča.** waršaŭski hazetčyk pytaüşia ŭ Witas, što Polščy treba rabić na biełaruskaukraińska-litoŭskich ziemiach, kab Polščy dobra było. Na heta jamu Witas adkazaŭ: „...Treba na Kresach Uschodnich uzmacawać polskaść, sadziać tam polskich sialan“... Jak bačam Witas štoraz „mudrej“ hawora. Jon špiarša stajaŭ za asadnikaŭ wajskowych, a ciapier užo radzić nasyłać da nas asadaikaŭ cywilnych, polskich sialan. Nu, pabačam, da čaho dawia dzie heta rada!

**Dumajuć ab narodnych mienšaściach.** Niadaŭna palityčny kamitet Rady Ministraŭ daručyŭ Mikłašeŭskamu Ministru Aświety apracawać školnuju prahramu polskaj aświetaŭ palityki adnosna da narodnych mienšaściaŭ. Nia majem nadziei, kab hety ministr što dobrejše wydumaŭ.

**Usio pradajuć Bielawieskuju pušču.** Niadaŭna polskija hazety pisali, što polski ŭrad padpisoŭ umowu z anhielskimi buržuiami ŭ sprawie wyrubańnia le-

su ŭ Bielawieskaj pušcy. Hetak źnikajuć našy lasočki, dajućy dachod polskamu skarbu, a što hety skarb dajeć nam?

#### Litwa.

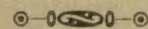
**Litoŭskaje narodnaje ŭswiata.** Na niadaŭniašnim pasiedzańni Rady Litoŭskich Ministraŭ pryniaty projekt ab narodnych ŭswiatočnych dniach. Pawodle hetaha projektu litoŭskaje narodnaje ŭswiata prypadaje 16 lutaha i 15 maja.

**Biełarusy kratajucca.** Polskija wilenskija hazety pisali, što 6 krasawika ŭ Koŭni adbyüşia schod biełaruskich dziejačoŭ. Na hetym schodzi abhawarawali sprawu arhanizacyi Lihi abarony prawoŭ biełaruskaha narodu.

#### Rasieja.

**Rasieja da wajny hatowa.** Zi-noŭjeŭ aznajmiŭ, što bałšawiki nia dumajuć začynać wajny, ale kali-b worahi Rasiei wajnu pačali, to Rasieja na wajnu wajnoj adkaža, bo jana da hetaha pryhatawana.

**Trocki waročajecca.** Trocki, jaki na niekatory čas byŭ adyšoŭšy ad palityki, ciapier uznoŭ da jaje maje namier wiarnucca.



## Z WILNI.

— **Ahułny schod Biełaruskaha Naukowaha Tawarystwa** adbyüşia 13 krasawika ŭ zali Biełaruskaje Himnazii pad staršynstwam hram. Ant. Trepki.

U sprawazdaćy ŭradu byŭ narysawany abraz dziejnaści T-wa za minuty čas. Hałoŭnaja sprawa — heta sprawa muzeju im. Iwana Łuckiewiča. Byli зробleny wialikija hrašowyja zatraty dzieła remontu i pryspasableńnia pad muzej adpawiednaha pamiaščeńnia ŭ Bazyljanskich muroch. Ale atsutnaść hrošaŭ na witryny i stały nie pazwolila, jak śled, uparadkawać muzej: ahladać možna tolki častku starych tkanin, sabrannie abrazoŭ, arużža, narodnych wyrabaŭ, dy bibliateku, u jakoj jość niazwyčajna cennyja staryja pisańja i drukawanyja biełaruskija knihi. Sabrańnie manet, hramat i bahaty archiŭ dahetul nia mohuć być pakazany z wyšej skazanych pryčyn. Da taho-ż uparadkawańniu muzeju pieraškadžaie i pahroza ŭłady wykinuć jaho z zajmanaha pamiaščeńnia, ab čym T-wa atrymała ŭžo aficyjalnaje pawiadamleńnie. — Da dziejnaści Bieł. Nawuk. T-wa należyć takža praca nad ustanaŭleńniem nawukowaje biełaruskaje terminalohii, prahlad i wydańnie wučebnikaŭ i t.p.

Paśla sprawazdaćy schod najbolšuju zwiarnuŭ uwahu na toje, jak abchodzić čatyrochsotyja ŭhodki zakładzin u Wilni 1525 h. pieršaj biełaruskaj drukarni Fr. Skarynoj. Hetaj sprawaj zaniacca schod daručyŭ adumysłowaj Komisii. Komisija heta miż inšym pawinna rupicca, kab biełarusy kupili, ci zbudawali ŭ Wilni swoj ułasny dom imiani Skaryny.



U kancy schod zrabiu pierawybyary ũradu i nadzorčaj rady. U skład uradu uwajšli:

A. Łuckiewiç (staršynia),

B. Taraškiewiç (sekretar),

Trepka (skarbnik),

Ks. A. Stankiewiç i S. Rak-Michajłoŭski.

U skład nadzorčaj rady: Ks. praf. Rešaç, Samojła i Krasinski.

— **Biełaruskija źjezdy.** Na asnowie pastanowy Biełaruskaha Pasolskaha Klubu 9-IV 1924 h., u bliżejšym časie adbuducca źjezdy pradstaŭnikoŭ biełaruskaha sialanstwa pawietaŭ: 1. Baranawieckaha — 4 maja ũ Baranawičach; 2. Lidzkaha — 4 maja ũ Lidzie i 3. Nawahradzkaha — 22 maja ũ Nawahradku.

Na hetyja źjezdy źjawiacca biełaruskija deputaty i senatary i daduç sprawazdaçu ab swajej pracy ũ Sojmie i ũ Senacie.

Koźnaja wioska pawinna prysłać na źjezd swaich pradstaŭnikoŭ — ad wialikich wiosak pa 2, ad mienšych pa 1. Miastečki pa 3—4 i bołš.

Ab pamiaščeŭni, u jakim adbuducca źjezdy ũ koźnym z pamianionych haradoŭ, budzie abwieščana asobna.

— **Ahulny Schod Biełaruskaha Nacyjanalnaha Kamitetu ũ Wilni.** 16-ha hetaha krasawika adbyŭsia Ahulny Schod Biełaruskaha Nacyjanalnaha Kamitetu ũ Wilni. Schod horača prywitaŭ pašla B. Taraškiewiça za jaho šmietyja wystupleŭni ũ Sojmie ũ abaronie prawoŭ biełaruskaha pracoŭnaha narodu, nia hledziačy na dzikija hwałty endeckich pasłoŭ u Sojmie.

Dalej schod pierajšoŭ da pierawybaraŭ Prezydumu. Staršynioju adnahałosna wybrany pasoł B. Taraškiewiç; dalej bołšaściu hałasoŭ wybrany try siabry prezyduma: wice-staršynia A. Łuckiewiç, skarbnik pasoł Symon Rak-Michajłoŭski i sekretar Jaz. Łahinowiç.

— **Zakryćcie „Hołas Biełarusa“.** Biełaruskaja hazeta „Hołas Biełarusa“ ũladaŭ zakryta.



**Czytajcie „KRYNICU“.**

## Naša Pošta.

**Staromu Dziedu:** Za prysłanaje dziakujem. Drukujem.

**Swajmu:** Atrymali. Wykarystajem. Dziakujem.

**H. Kłakoŭskamu ũ Pahości:** Pryslanaje drukujem. Prosim čašciej pisać da nas.

**Staromu Ułasu ũ Sužanach.** Apošnija wašy wieršy my atrymali. Usie Wašy wieršy daŭnlejšyja znachodziacca ũ nas. Pakrysie karystajem.

**W. Dubickamu ũ Hulbinie:** 1.300.000 m. na „Krynica“ atrymali. Hazetu Wam pasyłam zaŭsiody. Ci Wy jaje atrymliwajecie?

**K. Lisoŭskamu ũ Wařawie.** Na „Krynica“ ad Was my atrymali 7.650.000 m., za što dziakujem.

**P. Kuryłowiçu:** 1.500.000 m. atrymali. Dziakujem.

**Ihnatu Miatle ũ Kuchcincach:** Dla Was wypisana „Krynica“. Pawiadamiecie nas, ci Wy jaje atrymliwajecie?

**P. Dulincu ũ Kazłoŭščynie:** Wam „Krynica“ pasyłajecca akuratna. Widać niechta jaje zdymaje z pošty i Wam nie daje, abo nie dajuć na poście. Kali što ab hetym dawiedajeciesia, dajcie znać nam!

**K. Hryniu ũ Parečcy:** Spaŭniajućy Wašu prošbu, „Krynica“ Wam pasyłam. Sami čytajcie i druhim dawajcie.

**W. Jankoŭskamu ũ Nowaj Wišnioŭcy:** Pasyłajem wam našu rodnuju hazetu „Krynica“. Sami čytajcie i druhim dawajcie.

**B. Sialanskamu:** Wašu pisulku atrymali. Skarystajem.

**Z. Brazewiçu ũ Hiejoŭcy:** 1.500.000 m. atrymali. „Krynica“ pasyłam.

**Ks. Č.: Dla J. Dasiukiewiça „Krynica“ pasyłam.** Adnak padany Wami adres niawyrasny. Napišycie nam jaho išče raz i susim wyrazna.

**Kłučanowiçu ũ Pinsku:** Wieršy wašy atrymali. Pastarajemsia wykaraŭstać.

## Ad Redakcyi.

U Nr. 8 „KRYNICY“ ũ zahałoŭku praz niedahlad zamiest **Krasawika nadrukawana Traŭnia.**

U tym-ža Nr. „KRYNICY“ ũ staćci: „Biełaruskaja mowa ũ škołach Biełarusi“ i t. d. pašla **XVI** i pawinna być: **pačatku.**

Redakcyja za hetyja pamyłki swaich čytačoŭ duža pieraprašaje.